

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

ЗБІРКА ТЕЗ ТА СТАТЕЙ
науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПОЛТАВА
19-20 жовтня 2023 року

(52,6±1,83) мг/л, що на 12% більше у порівнянні з першою групою на 5-у добу дослідження.

Висновок. З отриманих даних ми можемо стверджувати, що визначення рівня СРБ дає змогу краще оцінити ефективність антибактерійної терапії, а рівень С-реактивного білка більше <5 мг/л у сироватці крові є показником розвитку одонтогенної інфекції.

**Кінаш О.В., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Лисаченко О.Д., Клепець О.В.,
Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б.,
Григоренко А.С.**

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна

СТРУКТУРНІ ЗМІНИ СТІНКИ СЛІПОЇ КИШКИ ЩУРІВ В ДІЛЯНКАХ ЛОКАЛІЗАЦІЇ АСОЦІЙОВАНОЇ З КИШЕЧНИКОМ ЛІМФОЇДНОЇ ТКАНИНИ ПІСЛЯ ДІЇ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК У КОМПЛЕКСІ

Харчові добавки широко використовуються в якості консервантів, підсилювачів смаку та барвників в різних галузях харчової та фармацевтичної промисловості. За даними літературних джерел, споживання харчових барвників за останні десятиліття зросло в п'ять разів. Залишається дискутабельною потребує ретельного вивчення проблема впливу харчових добавок на організм людини. Недостатньо даних щодо впливу вживання харчових добавок на виникнення патологічних процесів в кишечнику.

В експерименті було використано 84 статевозрілих нелінійних щурів-самців (*Rattus norvegicus*). Щури контрольної групи (n=14) споживали питну воду та перорально отримували фізіологічний розчин. Щурам дослідної групи при вільному доступі до води вводили 0,6 мг/кг нітриту натрію E250 (Uralchem, Китай), 20 мг/кг глутамату натрію E621 (Multichem, Китай) та 5 мг/кг Ponceau 4R E124 (Multichem, Китай) в 0,5 мл дистильованої води 1 раз на добу перорально. Відбір зразків для гістологічного дослідження проводили після евтаназії тварин на 1, 4, 8, 12 та 16 тижнях. Гістологічні зрізи фарбували гематоксиліном та еозином. В ході експерименту встановлено, що морфометричні параметри стінки сліпої кишки щурів в ділянках локалізації асоційованої з кишечником лімфоїдної тканини змінювалися відносно контролю та напряму корелювали з тривалістю вживання комплексу харчових добавок. Встановлено, що метричні показники стінки сліпої кишки в ділянках локалізації асоційованої з кишечником лімфоїдної тканини змінювалися в сторону зменшення усіх досліджуваних показників до 8-го тижня спостережень. Зменшення товщини підслизової основи вірогідно відбувалися за рахунок

активної міграції клітин лімфоїдного ряду з лімфатичних вузликів в оточуючу сполучну тканину та слизову оболонку сліпої кишки щурів. Товщина слизової оболонки вірогідно зменшувалася внаслідок десквамації епітелію, аж до порушення структури крипт. Починаючи з 8-го тижня спостережень, загальна товщина стінки сліпої кишки щурів в ділянках локалізації асоційованої з кишечником лімфоїдної тканини починала зростати та перевищувала показники контролю на 16-му тижні спостережень. Імовірно, що збільшення товщини підслизової основи відбувалося за рахунок набряку та спазму судин внаслідок тривалої дії альтеруючого чинника. Відновлення структури лімфатичних вузликів не спостерігалось, на відміну від слизової оболонки, де явища десквамації стали менш вираженими на 16-й тиждень спостережень та частково відновилася структура крипт. Отже, на нашу думку, існує декілька аспектів впливу комплексу харчових добавок на асоційовану з кишечником тканину сліпої кишки сліпої кишки. Перший аспект – безпосередній альтеруючий вплив харчових добавок на слизову оболонку кишечника при контакті з харчовими масами. Внаслідок цього відбувається порушення бар'єрних та антигенпрезентуючих функцій колоноцитів, і, як наслідок, локально порушується функція імунних клітин. Другий аспект – вплив харчових добавок, зокрема, натрію глутамат, на роботу органів центральної нейроендокринної системи, внаслідок чого відбуваються патологічні зміни у слизовій оболонці кишечника та асоційованій зі слизовими оболонками лімфоїдній тканині. Третій аспект – вплив харчових добавок на нормальну мікрофлору кишечника та виникнення дисбіозу, що напряду впливає на асоційовану з кишечником лімфоїдну тканину.

**Клепець О.В., Єрошенко Г.А., Рябушко О.Б., Ваценко А.В.,
Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Шевченко К.В., Григоренко А.С.
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна**

ЕКОЛОГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ У ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Однією з найгостріших проблем, з якою стикається сьогодні людство на тлі постійного зростання населення планети, є обмеженість природних ресурсів та пов'язане з цим збільшення кількості відходів, що супроводжується тотальним забрудненням повітря, вод та ґрунтів і призводить до погіршення якості середовища існування живих організмів і насамперед самої людини. Сьогодні загально визнано, що чим більше екологічно усвідомлені й обґрунтовані управлінські рішення на всіх рівнях (локальному, регіональному, національному, міжнародному), тим ближче суспільство до сталого розвитку.

Ісаков Р.І., Герасименко Л.О., Кидонь П.В. МОРФОЛОГІЯ ДЕПРЕСИВНИХ РОЗЛАДІВ	72
Іскендеров Дж.М., Насібова Е.М. ЗАСТОСУВАННЯ ДЕКСМЕДЕТОМІДІНА ДЛЯ КУПУВАННЯ БОЛЮ В ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОМУ ПЕРІОДІ ПІСЛЯ ТРАВМИ ХРЕБТА	73
Каськова Л.Ф., Андріянова О.Ю., Яценко П.І., Павленкова О.С., Моргун Н.А., Артем'єв А.В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ УЧБОВОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ	75
Каськова Л.Ф., Ващенко І.Ю., Янко Н.В., Зюзіна Л.С., Садовські М.О., Павленкова О.С. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ МІЖНАРОДНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	77
В.І.Катеренчук ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА УМОВ НАВЧАННЯ У РЕЖИМІ ONLINE	78
Кіптілий А., Торопов О., Бойко І., Личман О. БІОХІМІЧНІ МАРКЕРИ СИРОВАТКИ КРОВІ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ОДОНТОГЕННИМИ ФЛЕГМОНАМИ ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ НА ТЛІ ШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ	80
Кінаш О.В., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Лисаченко О.Д., Клепець О.В., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Григоренко А.С. СТРУКТУРНІ ЗМІНИ СТІНКИ СЛІПОЇ КИШКИ ЩУРІВ В ДІЛЯНКАХ ЛОКАЛІЗАЦІЇ АСОЦІЙОВАНОЇ З КИШЕЧНИКОМ ЛІМФОЇДНОЇ ТКАНИНИ ПІСЛЯ ДІЇ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК У КОМПЛЕКСІ	81
Клепець О.В., Єрошенко Г.А., Рябушко О.Б., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Шевченко К.В., Григоренко А.С. ЕКОЛОГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ У ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	82
Козакевич В.К., Зюзіна Л.С., Мелащенко О.І., Козакевич О.Б. РОЛЬ МІКРОСОЦІАЛЬНИХ ТА АЛІМЕНТАРНИХ ФАКТОРІВ У ФОРМУВАННІ РІВНЯ СОМАТИЧНОГО ЗДОРОВ'Я	86
Коломієць С.В., Гуржій О.В. ВИКОРИСТАННЯ КОМБІНОВАНИХ АНТИБІОТИКІВ У ХВОРИХ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ З УСКЛАДНЕНИМ ПЕРЕБІГОМ ЗАХВОРЮВАННЯ	88
Комишан І.В. ЩОДО ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	89